

Arkivnr: 2017/4336-58

Saksbehandlar: Jon-Rune Smørød

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for miljø og samferdsel		07.02.2018
Fylkesutvalet		21.02.2018

Oppfølging av budsjettvedtak fylkesvegar 2018 - ekstraløyving og omfordeling**Samandrag**

I budsjettvedtaket i desember vedtok fylkestinget ei ekstraløyving på 20 mill. kr til meir asfaltdekke og trygg skuleveg over driftsbudsjettet. På investeringsbudsjettet for fylkesvegar omfordelte fylkestinget 40 mill. kr frå opprusting etter «Tunnelsikkerhetsforskriften» til 30 mill. kr. ekstra til forsterkning, og 10 mill. kr til ein ny post for sikringstiltak i tunnel.

Fylkesrådmannen legg med dette fram ein plan for bruken av ekstraløyving over driftsbudsjettet, og forslag til korleis dei omfordelte midlane kan brukast.

Økonomi: Ekstra løyving over driftsbudsjettet på 20 mill. kr. Omfordeling på investeringsbudsjettet.

Klima: Ingen.

Folkehelse: TS-tiltak som er prioritert med 5,6 mill. kr. i ekstra midlar er positivt i forhold til folkehelse,

Regional planstrategi: Forslag til prioritering av tiltak følgjer prinsippa i RTP og Investeringsprogram for fylkesvegnettet, som igjen byggjer på Regional planstrategi.

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet sluttar seg til dei prioriteringane av tiltak som fylkesrådmannen tilrår i saka, summert opp i følgjande hovudpunkt:

1. Ekstra løyving til meir asfaltdekke og trygg skuleveg over driftsbudsjettet, totalt 20,77 mill. kr inkl. 0,77 mill. kr. i midlar overført frå 2017, vert disponert med om lag 3/4 til asfaltdekke og det resterande til tiltak langs skuleveg.
2. Omfordeling av 30 mill. kr til forsterkning går til tiltak som er foreslått prioritert av Statens vegvesen.
3. Dei 10 millionane som vart omfordelt til sikringstiltak i tunnel i 2018 skal gå til naudsynt utbetring av dei alvorlegaste problema med brannutrustinga og kommunikasjonssystema i tunnelane Bjarøy, Olsvik og Stongafjell.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Vedlegg

- 1 Notat om punktutbetring og trygge skulevegar 2016, 2017 og 2018
- 2 Notat frå Statens vegvesen - tilrådd bruk av omfordelte midlar til forsterkning
- 3 Notat frå Statens vegvesen - tilrådd bruk av omfordelte midlar til sikringstiltak i tunnelar - strakstiltak

Fylkesrådmannen, 19.01.2018

Bakgrunn

I budsjettvedtaket i desember vedtok fylkestinget følgjande endring i driftsbudsjettet for 2018 som gjeld fylkesvegar:

«Det vert nytta 20 000 000 ekstra til legging av meir asfaltdekke og trygg skuleveg.»

Fylkesrådmannen vil i denne saka legge fram forslag til plan for bruk av disse ekstra midlane som vart løyvd over driftsbudsjettet.

På investeringsbudsjettet for 2018 vart det vedteke følgjande endringar av fylkestinget som gjeld fylkesvegnettet:

«Grunna stort etterslep på investeringar på fylkesvegnettet vert det omprioritert 40 millionar av fylket sin andel til tunellsikring. Denne prioriteringa vert gjort for å sikra heilt naudsynte investeringar på fylkesvegane. Samarbeidspartia vil understreka at staten må ta eit større ansvar for etterslepet på vedlikehald, investeringar og tunell- og brusikring.»

Tabell som viser endringar i investeringsbudsjettet for fylkesvegar i 2018 etter vedtaket i fylkestinget:

Tal i heile millionar

Investeringar	Ramme Investerings- program	Endring av fylkestinget	Vedteke budsjett 2018
Opprusting etter «Tunnelsikkerhetsforskriften»	100	-40	60
Sikringstiltak tunnel (stein, ras og akutttiltak)	0	+10	10
Forsterking veg	50	+30	80

Tabell 1

Fylkesrådmannen vil i denne saka legge fram ein plan for bruk av dei ekstra midlane til forsterking veg og akutte sikringstiltak i tunnel, samt plan for vidare oppfølging av tiltaksplan for fylkesvegtunnelar.

Plan for bruk av ekstra løyving på 20 mill. kr til meir asfaltdekke og trygg skuleveg

Vedlagt notat frå vegseksjonen viser erfaring og bruk av midlar til punktutbetring og trygge skulevegar i 2016 og 2017. Av midlane løyvd i 2017 er det overført 12,7 mill. kr til 2018, som skal utbetalast til prosjekt prioritert i 2017.

Det kjem fram av notatet at 2,45 mill. kr av midlane løyvd i 2017 er ubrukta, og det vert råda til at 1,680 mill. kr av dei ubrukta midlane vert nytta til å få fullført eit veglysprosjekt i Austrheim kommune. Ut frå dette sit ein att med eit mindreforbruk på 0,77 mill. kr. Det vert lagt fram forslag om at midlane går inn i løyvinga på 20 mill. kr til asfaltdekke og trygge skulevegar i 2018 slik at ein då har 20,77 mill. kr til disposisjon. I notatet er det skissert to alternativ for bruk av midlane.

Alternativ 1. Nytte alle midlane til asfaltdekke

Hordaland er eit av dei fylka i landet som har høgast del av fylkesvegnettet med dårlig asfalt. Dårlig dekkelegging fører og med seg ei eskalering av forfallet av vegkroppen og bærelaget. Dårlig fundament under asfalten medfører i tillegg at asfalten får lågare levetid.

Dersom midlane skal nyttast til dekkelegging, så bør desse prioriterast i dekkeleggingsprogrammet som vert lagt fram i mars. Statens vegvesen opplyser at gjennomsnittskostnaden per km ny asfalt for ein tofelts veg på 7,0-7,5 meter er om lag 0,7-1,0 mill. kr, noko avhengig av trafikkmengde (natt/dagarbeid). For ein til halvanna feltsveg er det noko lågare; om lag 0,5-0,7 mill. kr avhengig av transportlengder og tilpassa asfaltkvalitet.

Oversikta over dekktilstand, i vedlagt notat frå vegseksjonen, viser at 59,4% av veglengda har svært dårlig dekketilstand i Hordaland fylkeskommune. Det er berre eitt fylke som har dårligare dekketilstand, så behova er store.

Alternativet er ei todeling av midlane med størstedelen av midlane til asfaltdekke, og resterande til trafikksikringstiltak i regi av Statens vegvesen.

Alternativ 2. Nytte midlane til asfaltdekke og trafikksikringstiltak langs skuleveg i regi av Statens vegvesen

Løyvinga kan også delast i to der eine delen vert nytta til trafikksikringstiltak langs skuleveg i regi av Statens vegvesen. Dette vil då vere over same lest som i 2016. Ut frå dette vert det lagt fram eit forslag om at om lag 3/4 av midlane (15,17 mill. kr) går til asfaltdekke, og det resterande går til tiltak langs skuleveg. Dette inneber totalt 5,6 mill. kr til trygge skulevegar.

Statens vegvesen har utarbeida ei liste over aktuelle tiltak knytt til trygge skulevegar i kommunane.

Oversikt over aktuelle tiltak langs skuleveg

Kommune	Stad/ strekning	Fv.nr.	HP	Meter	Tiltak	Meir informasjon	Skuleveg	ÅDT	Kostnad mill.kr.
Kvinnherad	Teigen	48	11	7,87	Veglys	Skuleveg for småbørn, Postvegen kryssar og går langsetter delar av strekninga, ingen separering mellom mjuke trafikantar og køyrety. Tiltaket har høg prioritet i kommunens TS plan.	Ja	1 500	2,5
Lindås	Seim	402	2	0,5-1,3	Fartsdempande tiltak	Smal vegstrekning utan tilbod til mjuke trafikantar. Uoversiktelege avkjørsler, særleg ved butikken. Skuleveg.	Ja	1 700	0,5
Lindås	Isdalstø	57	1	1,2-1,3	Fortau i Isdalstø	Kort strekning med manglende og svært dårlig fortau. Stor biltrafikk.	Ja	13 200	0,3
Os	Sperrevikvegen ved Nordstraumen	163	2	1,120-1,240	Fartsdempende tiltak og legge til rette for kryssingspunkt (evt gangfelt på sikt).	Økt kryssingsbehov. Mange nye skolebarn er tilflyttet ny bebyggelse.	Ja	1 400	0,3
Osterøy	Ambogen	359	1	3,6	Fjerne jordvoll	Dårleg sikt ut frå veg frå Haus.	Ja	900	0,1
Sveio	Ekrene	47	1	783-303	Nytt veglys vil sikre kryssingspunkt og binde saman veglys	Oppsetjing av 500 m. veglys på aktuell strekkje.	Ja	6 200	1,0
Øygarden	5 stader	561	03 04 04 04 05	3,2 3,5 7,5 7,7 0,5	Oppgradering av 5 kryssingspunkt	Gang- og sykkelvegen skifter side. Justering av rekkverk, siktforbetring og belysning.	Ja	4 000	0,9
Totalt									5,6

Tabell 2

Plan for bruk av 30 mill. kr ekstra til forsterkning veg

Vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegnettet er rekna til 7,3 mrd. kr og fordelt slik som tabellen nedanfor viser:

Vegobjekt	Forfall
Lange fylkesvegtunnelar med høg ÅDT	1 446 000 000
Andre fylkesvegtunnelar	1 413 000 000
Fylkesvegbruer	1 700 000 000
Fylkevegkaier	137 000 000
<u>Vekkropp</u> fylkesveg	852 000 000
Dekke	800 000 000
<u>Vegutstyr</u>	663 000 000
<u>Avvatning</u> , drenering og vassgjennomløp	340 000 000
Sum	7 351 000 000

Tabell 3

Oversikta i tabell 3 viser at ein god del av etterslepet gjeld det som kjem innafor «forsterkning» (vekkropp, avvatning, drenering, vassgjennomløp, vegutstyr som rekkverk m.m.). Formålet med budsjettposten forsterkning er, som sett opp i Investeringsprogrammet, å fjerne etterslepet på drenering, stikkrenner, kummar, rekkverk og vekkroppen inkl. auke bæreevna på svake parti og fornye vegdekke der utbetringar vert gjennomført. Elles inkluderer budsjettposten trafikksikringstiltak som siktutbetring, vegetasjonsrydding, fjerning av sidehinder som utstikkande fjellnabbar, stolper nær vegen, utslaking av vegskråningar og liknande.

Investeringsprogram for fylkesvegnettet, som vart vedteke av fylkestinget i desember 2017, viser kva tiltak som er sett opp i planperioden til forsterkning.

Kopi av tabell på side 49 i Investeringsprogrammet:

Fornyning og opprusting (standardheving)	Fv. nr.	Kommune	RTP planperiode 2018-2021					RTP plan- periode Sum 2022- 2025	RTP plan- periode Sum 2026- 2029	RTP 12 års plan- periode Totalt 2018- 2029
			2018	2019	2020	2021	Sum 2018- 2021			
Stordalen - Fossesvingane	381	Masfjorden	5 500				5 500	0	0	5 500
Grasdal-Ådland	245	Meland	700				700	0	0	700
Eidsnes	393	Lindås	1 000				1 000	0	0	1 000
Uggdal - Onarheim	79	Tysnes	2 000				2 000	0	0	2 000
Aga -Kråkevik	550	Ullensvang	3 000	5 000			8 000	0	0	8 000
Palmafossen - Ørnebjørget - Rastalia	307	Voss	8 500				8 500	0	0	8 500
Masser frå Istadmyrane, Voss - forsterkning	Div	Voss	10 000	10 000	20 000		40 000	0	0	40 000
Osterøy, punktutbetringer	360	Osterøy	1 000	1 000			2 000	0	0	2 000
Onartun	79	Tysnes	300							
Dalseid-Eidslandet	569	Vaksdal		4 300			4 300	0	0	4 300
Utbettingstiltak	310	Voss		3 200	5 800		9 000	0	0	9 000
Vasstrandvegen	317	Voss			3 000		3 000	0	0	3 000
Nordrepollen sør	107	Kvinnherad			3 000		3 000	0	0	3 000
Neseveien	205	Fjell		1 000			1 000	0	0	1 000
Forkyrss veg skilt	Div	Div	4 000	4 000	4 000		12 000	0	0	12 000
Diverse strekningsvis punktut- betringer	Div	Div		10 000	6 500	48 000	64 500	180 000	200 000	444 500
Diverse akutte strakstiltak + rekkrwerk	Div	Div	14 000	15 800	30 000	37 000	96 800	162 000	160 000	418 800
Forsterkning			50 000	54 300	72 300	85 000	261 600	342 000	360 000	963 600

Figur 28 - Fordeling av midlar forsterkning

Tabell 4

Forslag til prioritering av tiltak innafor ramma for dei ekstra 30 mill. kr til forsterkning følgjer prinsippa i RTP og Investeringsprogram for fylkesvegnettet, og med grunnlag i faglege tilrådingar frå Statens vegvesen som kjem fram i notat som følgjer saka. Det er utarbeidd ein stor prosjektreserve.

Dei fleste av prosjekta Statens vegvesen tilrår å prioritere kjem inn under samlepostane diverse akutte strakstiltak og punktutbetring. Fylkeskommunen kan no få gjennomført meir av denne type strakstiltak i 2018 takka vere ekstraløyvinga. Når ein skal velje prosjekt/tiltak er det teke omsyn til kva prosjekt det er mogleg å få gjennomført innan utgangen av 2018. Den type tiltak som er prioritert kan gjennomførast rimeleg raskt.

To tiltak spesifisert på eiga linje i Investeringsprogram under forsterkning, som er satt opp i tabell 4 ovanfor, kan skyvast fram i tid. Det gjeld punktutbetringer fylkesveg 360 på Osterøy som i sin heilskap kan gjennomførast i 2018. Det andre er tiltak på fylkesveg 317 i Voss kommune, sett opp i Investeringsprogrammet i 2020, som kan gjennomførast i 2018.

Fleire av dei andre tiltaka sett opp i Investeringsprogram frå 2019 og utover treng Statens vegvesen meir planleggingstid og det passar best i forhold til gjennomføring å halde fast på dei summane satt opp i 2019. Masser frå Istadmyrane på Voss og midlar til oppgradering av skilt er ein type tiltak som Statens vegvesen ønsker å fordele midlane mellom åra 2018, 2019 og 2020 slik som sett opp i vedteke Investeringsprogram.

Plan for bruk av 30 mill. kr ekstra til forsterkning veg:

Fv.nr.	Kommune	Type tiltak	Sum i hele mill. kr.
48	Fusa	Reperasjon av trafikkfarlege setningsskadar (fleire stadar).	0,40
549	Fusa	Reperasjon av trafikkfarlege setningsskadar (fleire stadar).	0,40
83	Tysnes	Strakstiltak etter flaum ved Beltestad på Rekstern	0,30
545	Stord, Fitjar	Reperasjon av trafikkfarlege setninger	1,00
57	Lindås	Reperasjon av avvatningsanlegg og drenering i vegkropp etter anleggsskade på Konglevoll.	0,25
div.	Os, Austevoll og Osterøy	Utskifting/utbetring av stikkrenner og kummer (fleire stadar)	1,25
div.	Os, Austevoll og Osterøy	Kantforsterking og støpekanter	3,50
360	Osterøy	Grøftreinsk, fjerning av lausmassar, stabilitetssikring skjæring	2,00
div.	Osterøy, Austevoll og Os	Grøftreinsk, fjerning av lausmassar og nedfall frå skjeringar	1,00
212	Askøy	Utskifting/ utbetring av stikkrenner og kummer (fleire stadar og utanom Askøypakken)	0,75
og 562	Askøy	Reperasjon/ ny kantstein, forsterking av fortau og busshaldeplassar.(utanom Askøypakken)	1,00
div.	Fjell	Utbetring/forsterking av vegskuldre, større sprekkdanninger i vegkropp og dekke, stadvis masseutskifting.	1,25
div.	Fjell	Utbetring/ ny kantstein, forsterking av fortau og busshaldeplassar.	1,00
202	Sund	Opprusting av fylkesveg som vert kommunal - for å innfri retningslinene for omklassifisering av fylkesveg.	0,60
div.	Sund	Utbetring/ny kantstein, forsterking av fortau og busshaldeplassar.	1,00
108	Ullensvang	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	2,00
102	Ullensvang	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	1,00
550	Jondal	Utbetring av trafikkfarlege utglidningar og større setningsskadar ved Åsleite. Masseutskifting, skogrydding, mur m.m.	2,00
550	Jondal	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	1,00
40	Kvinnherad	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner.	2,00
48	Kvinnherad	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	1,00
544	Kvinnherad	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	0,50
309	Voss	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	0,50
317	Voss	Vossastrandvegen – heve strekning på om lag 50m som er flomutsett, møteplassar, nye stikkrenner, grøftreinsk og nytt dekke på Osabrua.	3,00
311	Voss	Utbetring/ forsterking av segne vegskuldre og trafikkfarlege, større sprekkdanninger i vegkropp og dekke, stadvis masseutskifting.	0,80
345	Modalen	Utskifting av massar, kantforsterking, støttemør, reperasjon av drenering og stikkrenner (fleire stadar).	0,50
		SUM	30,00

Tabell 5

Behov for betre framkome for bussar på nokre kritiske vegstrekningar

Skyss har meldt inn behov for betre framkome for bussar på nokre kritiske vegstrekningar. Klassifisering av vegar m.o.t. vektklassar/bæreevne eller kritiske punkt på vegstrekningane fører til problem for framkome for store bussar, noko som også kan føre til auka driftskostandar. Skyss og SVV er i gang med å avklare omfang og kostnadane, så det er for tidleg å prioritere konkrete tiltak no. Det er difor ikkje teke med tiltak som gjeld dette føremålet i tabellen ovanfor. Fylkesrådmannen vil kome attende til omfang og korleis dette eventuelt kan finansierast.

Vidare oppfølging av tiltaksplan fylkesvegtunnelar

Strategi for drift og vedlikehald og Investeringsprogram for fylkesvegnettet viser at det generelt er eit stort etterslep i tunnelvedlikehaldet og eit stort behov for oppgradering etter den nye forskrifta. Totalt er etterslepet på fylkesvegtunnelar rekna til nesten 3 mrd. kr. Fylkesrådmannen viser i denne samanhengen også til det som står i budsjettvedtaket til fylkestinget i desember 2017:

«Hordaland har eit betydelig etterslep på vedlikehald og rassikring av fylkesvegar som aukar for kvart år og pr.d.d.er kostnadsrekna til 7,3 milliarder kr på vegane. Samarbeidspartia vil understreka denne alvorlige situasjonen. Dersom ein skal unngå at etterslepet kjem ut av kontroll må det øyremerkast betydelige beløp til dette arbeidet gjennom statsbudsjetta i åra som kjem. Rassikring, vedlikehald og opprusting av fylkesvegar, bruer og tunellar må ha prioritet.»

Fylkesrådmannen vil følgje opp dette i økonomirapporteringa og i dei komande budsjett- og økonomiplanprosessane.

I RTP og Investeringsprogram for fylkesvegnettet er det sett opp ein plan over tiltak og kostnad for fylkesvegtunnelane som kjem inn under forskrifa. Tiltaksplanen legg opp til at nokre tunnelar vert oppjusterte kvart år. Alle tiltaka må i utgangspunktet vere gjennomførte innan utgangen av 2025, ref. svar på søknad om utsett frist frå Vegdirektoratet av 15.06.2016. I RTP 12-års planperiode fram til 2029 er det sett opp totalt prosjekt for 1,22 mrd. kr, med ei årleg ramme på rundt 100 mill. kr. Etter denne framdriftsplanen ville oppgraderinga kunne slutførast innan 2031, med prioritert til dei lange vegg tunnelane, tunnelar med stor trafikkmenge, og tunnelar med stigningsgrad over 5%. I tillegg er det behov for å løye betydelege midlar til oppgradering av Folgefondtunnelen og tunnelvedlikehald som ikkje kjem inn under forskrifa.

Ny framdriftsplan må sendast inn til Vegdirektoratet der ein samtidig får avklart om ein får ny frist til å gjennomføre alle tiltaka. Reduksjon i løvinga på frå 100 mill.kr til 60 mill. kr i 2018 vil forskyve framdriftsplanen noko. Det er behov for å gå gjennom framdriftsplan, vidare oppfølging av oppgraderingsplan for tunnelar og etterslep knytt til behov som kjem utanom forskrift. Statens vegvesen har no fått på plass ei god organisering og framdrift på planlegging, utarbeiding av konkurransegrunnlag og gjennomføring av tunneloppgraderingsprosjekt. Fylkesrådmannen meiner det er viktig å legge til rette for at ein kan få gjennomført samanhengande prosjekt på ein effektiv måte, og at ein kan legge til rette for at Statens vegvesen kan starte gjennomføring av prioriterte prosjekt i starten av året. Fylkesrådmannen vil kome attende til dette fyrste halvår 2018.

Plan for bruk av 10 mill. kr til sikringstiltak tunnel

I vedlagt notat har Statens vegvesen klargjort grunnlaget for tunneloppgradering, kva som er lagt inn i Investeringsprogram og konsekvensar for utsatt framdrift av tunneloppgradering. Statens vegvesen tilrår å nytte dei 10 millionane som vart løyvd til sikringstiltak i tunnel i 2018 til naudsynt utbetring av dei alvorlegaste problema med brannutrustinga i tunnelane Bjarøy, Olsvik og Stongafjell. Det vert og tilrådd å utbetre dei alvorlegaste problema med kommunikasjonssistema i dei nemnde tunnelane, så langt ein kjem.

Fylkesrådmannen sine kommentarar

Fylkesrådmannen tilrår alternativ 2 i bruk av ekstra løyving til meir asfaltdekke og trygg skuleveg over driftsbudsjetten, totalt 20,77 mill. kr inkl. 0,77 mill. kr. i midlar overført frå 2017. Behova for ny asfalt er svært store, men trafikksikring langs skuleveg er ein viktig prioritet for Hordaland fylkeskommune. Fylkesrådmannen tilrår at om lag om lag 3/4 av midlane (15,17 mill. kr) går til asfaltdekke, og det resterande går til tiltak langs skuleveg.

Fylkesrådmannen tilrår at 1,68 mill. kr av ubrukte midlar frå 2017, som vart satt av til punktutbetring og trygge skulevegar, vert nytta til å få fullført eit veglysprosjekt Austrheim kommune, slik som skissert i vedlagt notat.

Behova innanfor det ein definerer som forsterkning er store og fylkesrådmannen tilrår å følgje dei prioriteringane som er satt opp i tabell 5 ovanfor, som viser plan for bruk av 30 mill. kr ekstra til forsterkning veg. Forslag til prioritering av tiltak følgjer prinsippa i RTP og Investeringsprogrammet for fylkesvegnettet,

og med grunnlag i faglige tilrådingar frå Statens vegvesen som kjem fram i notat som følgjer saka.
Fylkesrådmannen støttar også prinsippet om å velje tiltak som er realistisk å få gjennomført i løpet av 2018.

Fylkesrådmannen tilrår å nytte dei 10 millionane som er løyvd til sikringstiltak i tunnel i 2018 til naudsynt utbetring av dei alvorlegaste problema med brannutrustinga og kommunikasjonssystema i tunnelane Bjarøy, Olsvik og Stongafjell, slik som Statens vegvesen tilrår i vedlagt notat.